

KAUSIKONSERTTI

Don Juan

Torstai 31.10.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Olari Elts kapellimestari
Eri Ikeda fagotti
Oulu Sinfonia

OULU
SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Ohjelma

Olari Elts kapellimestari

Eri Ikeda fagotti

Oulu Sinfonia

Carl Maria von Weber (1786–1826):
Alkusoitto oopperasta Taika-ampuja (1821)

Fagottikonsertto F-duuri op. 75 (1811/1822)

I Allegro ma non troppo

II Adagio

III Rondo. Allegro

Pjotr Tšaikovski (1840–1893):
Alkusoittofantasia Romeo ja Julia TH 42 (1869)

Richard Strauss (1864–1949):
Don Juan op. 20 (1889)

Kesto noin 1 h 45 min (sis. väliajan)

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.30.
Keskustelu illan konsertista.

Berliinissä kesäkuussa 1821 kuultiin ensimmäisen kerran **Carl Maria von Weberin** ooppera *Taika-ampuja*, ja tuosta hetkestä laskevat saksalaiset oman kansallisoromanttisen oopperaperinteensä alkavaksi. Weberin *Taika-ampujassa* on puhutut repliikit, kuten **Mozartin** saksankielisissä oopperoissa *Ryöstöseraljista* ja *Taikahuilu*, ja se perustuu mystiikkaa sisältäviin kansantaruihin siinä missä myöhemmät **Wagnerin** draamat.

Kuten näissä tarinoissa niin usein, miehet kisailevat päästäkseen naimisiin pääpalkinnoksi asetetun naisen kanssa. *Taika-ampujassa* hän on Agathe, ja häntä havittelevat Max ja Kaspar niin epätoivoisesti, että apuun tarvitaan mustaa magiaa ja huonosti hallittavia taikaluoteja. Toisen miehistä käy hyvin, toisen huonosti ja lopussa kaikki ovat iloisia.

Kymmenen vuotta aiemmin, keväällä 1811 Weber teki laajan kapellimestari-kiertueen Müncheniin, Prahaan, Dresdeniin, Berliiniin, Kööpenhaminaan ja Pietariin. Münchenissä hoviorkesterin puhallinmuusikot tekivät suuren vaikutuksen Weberin, ja hän innostui säveltämään konserttikap-

paleen orkesterin sooloklarinetisti **Heinrich Bärmannille**. Orkesterin työnantaja, Baijerin kuningas **Maximilian I**, ihastui teokseen niin, että tilasi saman tien Weberiltä kaksi klarinettikonserttoa.

Tämän kuultuaan muutkin puhaltajat alkoivat kinuta itselleen soitettavaa vierailevalta kapellimestarilta, mutta Weber taipui vain yhteen pyyntöön. Niin syntyi fagottikonsertto **Georg Friedrich Brandtille**. Kenties Weberiä innosti tieto, että fagotisti oli **Georg Wenzel Ritterin** oppilas, ja tälle fagotistille oli **Wolfgang Amadeus Mozart Mozart** kirjoittanut oman konserttonsa.

Fagottikonsertto oli valmis saman vuoden marraskuussa, mutta Weber oli kapellimestareiden tyyliin jo pyyhkähtänyt matkoihinsa eikä ehtinyt paikalle Brandtin soittaessa sävellyksen ensiesityksen. Kaksi vuotta myöhemmin Prahassa säveltäjä pääsi paikalle, kun Brandt soitti jälleen nopeasti suosituksi tulleen konserton. Kuultuaan tämän esityksen Weber vakuuttui onnistuneensa säveltämään jotain kelvollista fagotille, ja niin hän lähetti konserton kustantajalleen julkaistavaksi.

Pjotr Tšaikovski oli intohimoinen Shakespearen draamojen ihailija. Hän sävelsi Romeon ja Julian lisäksi Myrskyn ja Hamletin, mutta ei oopperoiksi, vaan draamojen inspiroimiksi orkesteriteoksiksi.

Säveltäjä onkin käyttänyt ilmeikkään ja laaja-alaisen soittimen monet eri mahdollisuudet hyödyksi tässä konsertossa. Trillit, juoksutukset ja laajat hyppyt sopivat soittimelle siinä missä laulavat melodiatkin – sillä tosiaan, fagotti ei ole vain se koominen tai melankolinen soitin, joka rooli sille aivan liian usein annetaan.

Pjotr Tšaikovski oli intohimoinen **Shakespearen** draamojen ihailija. Hän sävelsi *Romeon ja Julian* lisäksi *Myrskyn* ja *Hamletin*, mutta ei oopperoiksi, vaan draamojen inspiroimiksi orkesteriteoksiksi. Näistä varhaisin, *Romeo ja Julia*, tuotti säveltäjälle eniten murhetta. Tšaikovski oli 28-vuotias ja vielä opiskeli Pietarin konservatoriossa, kun sai tehtäväksi opettajaltaan **Mili Balakireviltä** säveltää sinfonisen runon. Teos sai nimeksi *Fatum* eikä siitä tullut koskaan mitään.

Koska Balakirev tiesi oppilaansa Shakespeare-innostuksen, hän usutti Tšaikovskin *Romeon ja Julian* pariin.

Säveltäjä joutui tekemään kolme eri versiota, ennen kuin katsoi alkusoi-toksi nimeämänsä sinfonisen runon olevan valmis. Aikaa oli kulunut melkoisesti, kun Tšaikovski merkitsi 10.9.1880 sävellyksen valmiiksi. Hän joutui odottamaan vielä kuusi vuotta, että kuuli *Romeon ja Julian* konsertissa 46-vuotiaana.

Sinfonisen runon tyyliin teos kertoo tunnetun tarinan. Se alkaa rakastavaisia auttavan pappi Lawrencen teemalla, sen jälkeen kuullaan tais-televien sukujen ryskettä ja rakastavasten parvekekohtauksessa heidän rakkausteemansa. Englannintorvi ja alttoviulu antavat äänen Romeolle, huilu Julialle. Myöhemmin kuullaan samasta melodiasta myös klarinetin ja oboen soittamat versio. Pitkin matkaa rakkautta häiritään muun orkesterin mekastuksella, toisin sanoen Capuletien ja Montagueiden riidoilla. Ja kuten tiedätte, tarina päättyy kaksoiskuolemaan, jonka orkesteri soittaa yksimielisesti rakkauden teemaa muistellen.

1800-luvulla suosituksi tulleet sinfoniset runot jatkoivat elämäänsä vielä 1900-luvulla erityisesti **Jean Sibeliuksen** ja **Richard Straussin** ansiosta. 1888 valmistunut Straussin runoelma *Don Juan* perustuu runoilija **Nikolaus Lenau** versioon vanhasta espanjalaisesta tarusta. Lenau kertoo tarinan hieman uudesta näkökulmasta, sillä hänen runoelmassaan Don Juan ei ole sen enempää viekoitteleva erotomaani, sarjaraiskaaja kuin manipuloiva narsisti vaan epätoivoinen romanttinen sielu, joka etsii täydellistä naista tehtävässään onnistumatta (sillä naiset eivät ole täydellisiä).

Uljaan alun jälkeen sooloviulu tuo romanttisia sävyjä kerrontaan ja oboe jatkaa tunteikasta dialogia. Eri teemat sekoittuvat toisiinsa, eikä Strauss ole kirjannut nuottiin sen tarkemmin, mihin eri melodiat ja tahdit tarinassa viittaavat. Vapaa assosiaatio on siis suotavaa! Pieni juonipaljastus kuitenkin sallittaneen, sillä lopussa yriyksissään uupunut

Don Juan antautuu muuan neitsyen vihaisen isän kanssa kaksintaiste-
luun tietäen, että tulee tapetuksi.
Näin voidaan ajatella, että Straussin
sinfoninen runo päättyy siihen, mistä
Mozartin *Don Giovanni* alkaa – kun
sankari ei saakaan kuolettavaa pistoa
vaan tappaa tytärtään puolustavan
vihaisen isän. ♡

Olari Elts © Kathrin Vili

Olari Elts kapellimestari

Suomalaisyleisölle jo vuosien takaa tuttu kapellimestari **Olari Elts** on toiminut Viron kansallisen sinfoniaorkesterin ylikapellimestarina vuodesta 2020, ja toimi tätä ennen saman orkesterin päävierailijana vuodesta 2007. Helsingin kaupunginorkesterin päävierailijana hän toimi vuosina 2011–2014 sekä Kymi Sinfoniettan taiteellisena neuvonantajana 2018–2022. Latvian kansallisen sinfoniaorkesterin ylikapellimestarin tehtävää hän hoiti 2001–2006 ja on lisäksi toiminut Bretagnen orkesterin taiteellisena neuvonantajana 2006–2011 sekä Skotlantilaisen kamariorkesterin päävierailijana 2007–2010. Elts on johtanut miltei kaikkia suomalaisorkestereita ja ottaa vastaan uusintakutsuja tasaisesti. Hän on kysytty ja pidetty vierailija lukuisissa orkestereissa ympäri maailmaa.

Tallinnassa syntynyt Elts tunnetaan erinomaisena ohjelmistojen suunnittelijana, joka tarttuu mielellään nykymusiikkiteoksiin. Hän on uuteen musiikkiin keskittyvät NYXD Ensemblen perustaja. **Kalevi Ahon** musiikkia hän on levyttänyt sekä koti- että ulkomaisen orkesterin kanssa. ♡

Eri Ikeda © Harri Tarvainen

Eri Ikeda fagotti

Japanin Nagoyassa syntynyt fagottitaiteilija **Eri Ikeda** on toiminut Oulu Sinfonian fagotin äänenjohtajana vuodesta 2017. Hän opiskeli aluksi Aichin taideyliopistossa ja jatkoi opintojaan Düsseldorfin musiikkikorkeakoulussa, josta valmistui erinomaisin arvosanoin. Hän on työskennellyt orkesterimuusikkona useissa orkestereissa kuten Malesian ja Nagoyan filharmonikot, Uusi Westfalenin filharmoninen orkesteri, Suomen kansallisoopperan orkesteri, Radion sinfoniaorkesteri, Helsingin ja Tampereen kaupunginorkesterit sekä Tapiola Sinfonietta.

Eri Ikeda on Japanissa järjestetyn 7. Tsuyaman kansainvälisen oboe- ja fagottikilpailun voittaja. Kamarimuusikkona hän on esiintynyt Robert Schumann -festivaaleilla, Kansainvälisen oboe- ja fagottiseuran (International Double Reed Society) konferenssikonsertissa Yhdysvalloissa sekä konserttikiertueilla Japanissa, Suomessa ja Sveitsissä. ♥

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten operat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiihin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikkosäveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitarakonsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin**

ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Elokuussa 2022 orkesterilta ilmestyi ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson, elokuussa 2023 **Rumon Gamban** johdolla levytetty suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures From Finland* ja elokuussa 2024 **Aili Ikosen** teoksia sisältävä *Aili Ikosen & Oulu Sinfonia: Valo*, niinikään Rumon Gamban johdolla.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds, Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♡

Orkesterin Pulssi sykkii elämyksiä!

Oulu Sinfonian kannatusyhdistys Orkesterin Pulssi ry sykkii jäsenilleen yhä syvempiä kokemuksia musiikista.

Jäsentapaamisten pitkät taiteilijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyivät. Oulu Sinfonian muusikoiden Virtuosi Ultimi -stipendigaala helmikuussa on Oulun kevätkauden huipputilaisuus.

Matkatiimimme järjestämät laadukkaat konserttimatkat johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnoillaan Orkesterin Pulssi rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.

Liity jäseneksi!

www.orkesterinpulssi.fi

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
 I konserttimestari
 Mikko Sorri,
 I konserttimestari
 Heidi Ilmolahti, äj
 Mari Juntunen *
 Johanna Korhonen
 Tiina Kortelainen
 Oksana Kumpulainen
 Aino Liikanen
 Nadya Pugacheva
 Ismo Sirén
 Jari Valo *

II VIULU

Sanna Kokko, äj *
 Iida Zelenski, väj
 Laura Kangas
 Anna-Briitta Karjalainen *
 Sari Karppinen
 Sari Suihkonen
 Toni Tuovinen
 Suvi Tönkylä-Runsteen *
 Anita Virkkala

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
 Susanna Raudasoja, väj
 Anniina Matinlassi
 Helinä Nissi
 Anna-Maija Rousselle
 Philip Runsteen *
 Emiliano Travasino

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
 Greta Ernesaks, äj
 Anna Liukkonen, väj *
 Marta Podwysocka *
 Janne Varis
 Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
 Miranda Erlich *
 Fanni Hoppari
 Terhi Lassila

HUILU

Albert Stupak, äj
 Emma Tessier, väj
 Carlotta Petri

OBOE

Antti Turtiainen, äj *
 Paula Nurila, väj
 Inoko Isobe *

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
 Eric Ortiz, väj *
 Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Ann-Louise Wägar, äj *
 Lorenzo Leone
 Jordy Meulenbroeks *

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
 Matias Nässi, väj
 Pasi Salminen
 Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
 Fabio Barros Aguiar, väj *
 Pasqual Llopis *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
 Jukka Myllys, väj
 Wen Hong Low

TUUBA

Chen Hng Wong, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj
 Alejandro Martin Agustin *
 Fabian Paul *

HARPPU

Katilyne Roels, äj *

äj = äänenjohtaja   väj = varaäänenjohtaja   * = tilapäinen kiinnitys

Tunteiden marraskuu!

Oulu Sinfonian marraskuu vie Alppijärvien loistoon,
Pohjois-Englannin puutarhoihin ja ikuiseen Roomaan.
Tarjolla on suuria tunteita mukaansatempaavan
ylikapellimestari Rumon Gamban johdolla.

Nostalgian viemää

Torstai 14.11.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Luka Coetzee sello
Oulu Sinfonia

Ruth Gipps: Cringlemire Gardens, Impression for
String Orchestra op. 39
Edward Elgar: Sellokonsertto e-molli op. 85
Johannes Brahms: Sinfonia nro 2 D-duuri op. 73

Rakkaudella Roomasta

Torstai 28.11.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Oulu Sinfonia

Ottorino Respighi:
Rooman juhlat P157
Rooman suihkulähteet P106
Rooman pinjat P141

oulusinfonia.fi

Liput 29/24/16 €
ticketmaster®

Jouluoratorio

Perjantai 13.12.2024 klo 19.00

Lauantai 14.12.2024 klo 16.00

Oulun tuomiokirkko

Lauri-Kalle Kallunki musiikin johto

ja kuoron valmennus

Kaisa Ranta sopraano

Virpi Räisänen mezzosopraano

Tuomas Katajala tenori

Janne Sihvo basso

Oulun Tuomiokirkon Oratoriokuoro

Oulu Sinfonia

Johann Sebastian Bach: Jouluoratorio

Kantaatit 1, 2 ja 3

Ohjelmamaksu 22 €

Kesto noin 1 h 30 min (ei väliaikaa)

OULUN
tuomiokirkko-
seurakunta

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):

*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*